

v evropské politice (6.5. – 12. 5. 2019)

Událost týdne:

12. května opět vyšly do ulic albánské metropole Tirany tisíce lidí, kteří již tři měsíce požadují odstoupení levicového premiéra Ediho Ramy, jehož viní hlavně z korupce a volebních podvodů. Demonstraci doprovázelo násilí. Protestující házeli na budovu úřadu vlády dělobuchy a Molotovovy koktejly. Policie použila proti demonstrantům slzný plyn. Albánský prezident Ilir Meta vyzval k ukončení násilí. Lídr opoziční středopravé Demokratické strany Lulzim Basha naopak apeloval na demonstranty, aby v protestech pokračovali, dokud vláda nesplní jejich požadavky.

8. května informoval server iROZHLAS.cz s odvoláním na list Ukrajinska pravda, že Ukrajina začne odebírat důchody a sociální dávky těm obyvatelům Donbasu, kteří si osvojí ruské občanství. Vláda chce zároveň zneplatnit ruské pasy, které by byly vydány ve speciálních výdejových střediscích pro obyvatele Donbasu.

10. května v noci schválili francouzští poslanci po dlouhé diskuzi sporný návrh právního rámce pro pětiletou rekonstrukci pařížského chrámu Notre-Dame, který byl poničen během dubnového požáru. Zákon se věnuje hlavně otázce správy finančních darů na rekonstrukci katedrály. Kritici z řad odborníků i opozice varují před částí normy, která umožňuje vládě v případě nutnosti nerespektovat urbanistická, ekologická a památkářská pravidla či pravidla o veřejných zakázkách.

11. května opět protestovali po celé Francii příznivci hnutí tzv. žlutých vest, podle odhadů se však účast oproti předchozím protestním sobotám značně snížila. Agentura AFP uvedla, že v Lyonu a Nantes demonstrovalo asi pět tisíc lidí. 1300 lidí pak mělo vyjít do ulic v Montpellier, 700 v Bordeaux a jen několik stovek účastníků se mělo zúčastnit protestů v Paříži a Toulouse.

11. května protestovaly tisíce polských nacionalistů proti tlaku USA na Polsko, aby odškodnilo Židy, jejichž rodiny přišly během druhé světové války o majetek. Polští nacionalisté stejně jako vládní strana Právo a spravedlnost (PiS) argumentují, že Polsko nemá povinnost platit komukoliv odškodnění, zvláště když samo nikdy nebylo odpovídajícím způsobem odškodněno ze strany nacistického Německa.

12. května informovala agentura ČTK, že moskevská policie nařídila opakovanou soudní expertizu těla zesnulého novináře Sergeje Dorenka, který zemřel při pádu z motocyklu o tři dny dříve. Podle ruských médií je důvodem podezření, že novinář mohl být otráven. 59letý Dorenko byl šéfredaktorem stanice Govorit Moskva, v minulosti pracoval i v opoziční rozhlasové stanici Echo Moskvy. Významně pomáhal s volební kampaní prezidenta Vladimira Putina před jeho prvním zvolením v roce 2000. Následně však mezi nimi došlo k názorovému střetu, když Dorenko kritizoval postup Kremlu v případě jaderné ponorky Kursk.

12. května informovala agentura ČTK s odvoláním na televizi Sky News, že Strana pro brexit, které předsedá britský protiunijní politik Nigel Farage, má v průzkumech před nadcházejícími volbami do Evropského parlamentu více preferencí než britští vládní konzervativci a opoziční labouristé dohromady. Podle nejnovějšího průzkumu by Stranu pro brexit volilo 34 % britských voličů. Labouristům by pak odevzdalo svůj hlas 21 % a konzervativcům 11 % Britů.

Telegraficky

- Dne 7. května potvrdil zástupce britské premiérky Theresy Mayové David Lidington, že Velká Británie se zúčastní nadcházejících eurovoleb, neboť tamní vláda dospěla k názoru, že na dokončení ratifikace brexitu není před volbami dostatek času.
- Dne 8. května proběhla u Vítězného oblouku v centru Paříže tradiční připomínka konce druhé světové války, jíž se zúčastnili váleční veteráni, armádní důstojníci, politici i zahraniční hosté.
- Dne 9. května odsoudil soud v Černé Hoře dva představitele proruské opozice Andriju Mandiče a Milana Kneževiče k pětiletému vězení za účast na zmařeném pokusu o státní převrat v roce 2016.

